MESTNA OBČINA MARIBOR
UNIVERZITETNO MESTO MARIBOR

Spoštovane someščanke in spoštovani someščani.

V Sloveniji letos obeležujemo 80. obletnico dneva upora proti okupatorju. Na ta dan se spominjamo vseh generacij slovenskih upornikov in časov, ko so najpogumnejši borci pristopili k osvoboditvi, neodvisnosti in združitvi slovenskega naroda.

V Mestni občini Maribor se vsakoletno spominjamo tudi akcije mladih mariborskih domoljubov, ki so 29. aprila 1941 zjutraj v Volkmerjevem prehodu zažgali dva nemška osebna avtomobila. Prva sabotažna akcija proti nacizmu v Sloveniji simbolizira dan, ko smo v Mariboru vstali proti okupatorju.

Zaradi ukrepov, ki so bili sprejeti ob epidemiji covid-19, bosta letošnji državni praznik in spominski dan Mestne občine Maribor minila brez tradicionalne slovesnosti. Ne glede na to pa želim, da se skupaj spomnimo zgodovinskega pomena obeh dejanj in temeljnih vrednot, ki sta jih usidrala v našo zavest – pogum, iznajdljivost in iskanje poti iz še tako težkih situacij, ki jih kroji današnja družba. Trdoživost je med nami prisotna tudi danes, ko je pred nami velik izziv, ki ga rešujemo – beg možganov iz mesta in regije ter prizadevanje za ekonomsko neodvisnost.

Vljudno vas vabim k branju zapisa zgodovinarja in predsednika Združenja borcev za vrednote NOB Maribor dr. Marjana Žnidariča.

V spomin in počastitev teh pomembnih zgodovinskih dni smo za vas pripravili tudi video, ki bo 27. aprila objavljen na platformi YouTube in Facebook strani Mestne občine Maribor. Vljudno vabljeni k ogledu.

Naj nas dnevi upora proti okupatorju utrjujejo v zavesti, da imamo veliko razlogov biti ponosni in samozavestni ter imeti vizijo in upanje v prihodnost.

Prijetne praznične dni in ostanite zdravi.

.

Aleksander Saša Arsenovič
župan Mestne občine Maribor

MESTNA OBČINA MARIBOR
UNIVERZITETNO MESTO MARIBOR

Spoštovane občanke in občani Mestne občine Maribor!

Nacifašistična okupacija aprila leta 1941 je za slovenski narod pomenila največjo nesrečo v njegovi zgodovini, saj so okupatorji obsodili Slovence na fizično uničenje. Že po prvih raznarodovalnih ukrepih je bilo očitno, da je možno nadaljnji obstoj Slovencev kot naroda iskati samo v oboroženem odporu proti okupatorjem. Ker se je predvojno slovensko politično vodstvo odločilo za politiko čakanja in se kmalu tudi spajdašilo z okupatorjem, so komunisti, krščanski socialisti, sokoli in napredni kulturni delavci v noči na 27. april 1941 ustanovili OF, ki je kmalu združila večino domoljubnih in svobodoljubnih slovenskih sil ter vodila slovenski osvobodilni boj do zmagovitega konca in osvoboditve maja 1945.

Idejni vodja krščanskih socialistov Edvard Kocbek je pomen in vlogo OF opredelil takole: »Naša takratna odločitev je bila brez alternative. Z ene strani jo je narekoval položaj na smrt obsojenega naroda, z druge strani pa enkratna prilika, da se z radikalno rešitvijo svojega narodnega telesa razbremenimo tudi sledov stoletne nesproščenosti ter se v vsem slovenskem prostoru uresničimo kot moralno in duhovno svoboden, politično suveren ter družbeno pravičen narod«.

Temelji tega so bili postavljeni v štiriletnem krvavem osvobodilnem boju OF in slovenske partizanske vojske. Ta boj pa se je začel v Mariboru samo dva dni po ustanovitvi OF s prvo odporniško akcijo proti okupatorju, v kateri je skupina mariborskih skojevcev zažgala dva okupatorjeva osebna avtomobila. Bolj kot sam obseg akcije, je med slovenskim prebivalstvom odmeval njen psihološki učinek, saj je bila izvedena v središču mesta, v katerem so domači Nemci samo tri dni prej triumfalno proslavljali Hitlerjev obisk. Akcija je prižgala iskro upora in sprožila plaz, ki ga ni bilo več mogoče ustaviti.

Spoštovane občanke in občani, svoboda je človekova največja vrednota, zato smo vsem, ki so v letih najtežje narodove preizkušnje zmogli moč in pogum ter se uprli tistim, ki so nas obsodili na smrt, dolžni globoko hvaležnost in večen spomin. Praznika dan upora (27.4.) in spominski dan mesta Maribor (29.4.) pa naj postaneta tudi priložnost, da se iz zgodovine kaj naučimo!

Lepe praznike in ostanite zdravi!

dr. Marjan Žnidarič, predsednik
Združenja borcev za vrednote NOB Maribor